

Medezeggenschap op Curaçao

Luxe of noodzaak?

5 december 2019

www.caop.nl

CAOP
bon bini, bon tardi

Alphons de Lange
(motivator en ondersteuner)

Marco Sikkel
(organisatie en
medezeggenschapsadviseur)

5 december 2019

Doel vandaag

Verkenning en inzichten uitwisselen over de effectiviteit medezeggenschap op Curaçao.

5 december 2019

Artikel 22

1. Bevordering van voldoende werkgelegenheid is voorwerp van zorg van de overheid.
2. Bij landsverordening worden regels gesteld omtrent de rechtspositie van hen die arbeid verrichten en omtrent hun bescherming daarbij, alsmede omtrent medezeggenschap.
3. Het recht van iedere Nederlander op vrije keuze van arbeid wordt erkend, behoudens de beperkingen bij of krachtens landsverordening gesteld.

Waar staat dit artikel genoemd?

5 december 2019

Organisaties

- Kustwacht Carib
- Rijksdienst Caribisch Nederland
- Scholen Caribisch Nederland

5 december 2019

Medezeggenschap

- Het betrekken van medewerkers bij het ontwikkelen van beleid en het verbeteren van de kwaliteit van het product waarvoor men staat.
- De inbreng van medewerkers zorgt voor een goede afstemming tussen beleid en de behoeften, vragen, wensen en mogelijkheden van de medewerkers.

5 december 2019

Vraag

Welke betekenis heeft medezeggenschap voor u?

5 december 2019

Historie

- Ondernemers Marke (1850) Stork en Besouw (1900) zien hun werklieden niet meer productiemiddel maar als mens. (arbeidsraden/arbeidskernen)
- 1950: Wet op de ondernemingsraden verplichting om via formeel overleg werknemers te horen over het personeelsbeleid
- 1970: Recht op medezeggenschap ook in andere sectoren vastgelegd, bijvoorbeeld van ouders en studenten bij onderwijsinstellingen en late cliënten bij zorginstellingen.

5 december 2019

Grondslag wetgeving 1950

De wens om de economie opnieuw te structureren (SER)

De onderneming als belangengemeenschap

Democratisering van het bedrijfsleven

5 december 2019

Historisch verloop

1920 – 1950: de bedrijfskern (vrijwillig of bij cao)

1950 – 1971: de afhankelijke MZ

1971 – 1995: de verzelfstandiging van MZ

1995 – 2019: de geaccepteerde MZ (vormen)

titel - datum

Opgenomen in de grondwet

In 1983 wordt als 'bekroning' van deze ontwikkeling de medezeggenschap opgenomen in de grondwet. Artikel 19, lid twee luidt: "De wet stelt regels omtrent de rechtspositie van hen die arbeid verrichten en omtrent hun bescherming daarbij, alsmede omtrent medezeggenschap".

titel - datum

Vraag

Wat betekent medezeggenschap niet?

5 december 2019

Medezeggenschapsvormen

- Extern
- Directe
- Indirecte

5 december 2019

Externe medezeggenschap

- Vakbonden/werknemersorganisaties *
- Rechtspositie
- Betrokkenheid op basis van collectieve arbeidsvoorwaarden (primaat)

5 december 2019

Directe medezeggenschap

- Participatiemodel zonder regels
- Het is gegund
- Betrokkenheid op basis van leiderschapsstijl (zeggenschap)

5 december 2019

Indirecte medezeggenschap

- Medezeggenschap op basis van rechten en plichten
- Beschermt de medewerker
- Geeft de (grotere) ondernemer/organisatie plichten

5 december 2019

Medezeggenschap in Juridische zin

- Is het recht om over iets mee te praten, mee te denken en mee te weten door medewerkers om invloed (inspraak te hebben) uit te mogen oefenen op de voorgenomen besluitvorming.

5 december 2019

Participatie als vorm van medezeggenschap

Geeft de mogelijkheid om over iets mee te praten, mee te denken en mee te weten door medewerkers om invloed (inspraak te hebben) situationeel uit te mogen oefenen.

Door het orgaan georganiseerd

Door zelfregulering

Door de stijl van leidinggeven

5 december 2019

Medezeggenschap en werknemers

- Belangrijk is de dat medewerkers zich gehoord voelen
- Niet gehoord, kan er ontevredenheid ontstaan over het recht op inspraak op een beslissing.

5 december 2019

Opbrengst medewerkers

- Ontwikkelen van competenties
- Vergroten van de betrokkenheid
- Het bevorderen van de verantwoordelijkheid
- Draagt bij aan betekenisvol werk
- ....?

5 december 2019

De participatieladder

- Meeweten
- Meedenken
- Meepraten
- Adviseren
- Meebeslissen
- Tegenspreken

5 december 2019

Opbrengst organisatie/werkgever

- Een verdere groei en bloei van de organisatie
- Verbondenheid tussen medewerkers en organisatie wordt sterker
- Onrust wordt gestroomlijnd het vergroot draagvlak
- .....?

5 december 2019

Hedendaagse Medezeggenschap

- Diversiteit en representativiteit
- Democratisch
- Medewerkers zijn betrokken
- Passend bij de organisatie
- Er is een gedeelde visie
- Duidelijkheid over de rol en taak
- Verkrijgt en beschikt over kennis en kunde
- Beïnvloeding via dialoog
- Creëert draagvlak

5 december 2019

Definitie medezeggenschap

- Recht op inspraak en het hebben van invloed.
- Geen directe beslisbevoegdheid orgaan
- De mening (het advies) meegenomen/afgewogen in de besluitvorming.

5 december 2019

Medezeggenschap mogelijk?

Hoe willen wij medezeggenschap laten functioneren?

Wat hebben we daarvoor nodig?

5 december 2019

Luxe of noodzaak?

Het verder organiseren of inrichten van medezeggenschap?

5 december 2019

Vervolgfragen

- Kunnen de sociale partners medezeggenschap vorm geven?
- Kan de wetgever medezeggenschap vorm geven?
- Wat is hiervoor nodig?
- Wat betekent dit voor de onderlinge verhoudingen?

titel - datum

Dames en heren, bontardi

Het is voor mij als voorzitter van het CGOA, het Centraal Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken, een voorrecht en genoegen om U allen vanmiddag welkom te mogen heten bij deze bijzondere interactieve sessie over medezeggenschap in organisaties.

Deze eerste sessie is eigenlijk de concretisering van afspraken die eerder dit jaar zijn gemaakt tussen de directeur/algemeen secretaris van de Sociaal-Economische Raad en het CGOA de heer Raul Henriquez en de directeur/bestuurder van de Stichting Centrum voor Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel in Nederland, het CAOP, de heer Philip Geelkerken die wegens ziekte vandaag helaas niet aanwezig kan zijn.

Als kennis- en dienstencentrum op het gebied van arbeidszaken in het publieke en private domein speelt het CAOP een voorname rol in het nader uitdiepen van het thema “betekenisvol werk” dat nauw verweven is met het onderwerp dat wij vandaag zullen behandelen, namelijk medezeggenschap.

Wat is eigenlijk betekenisvol werk? Dit begrip is moeilijk te definiëren en/of te omschrijven omdat het een persoonlijke beleving inhoudt. Maar, wij kunnen toch wel stellen dat het drie essentiële aspecten van de mens raakt:

In de eerste plaats: Het gevoel nuttig te zijn voor de ander en de gemeenschap

Ten tweede: Het gevoel een eigen bijdrage te leveren. Een eigen stempel, met een eigen kundigheid en expertise en;

Ten derde: Het gevoel competent en bekwaam te zijn.

Het is een vaststaand gegeven dat werkenden vaker meer tevreden en betrokken zijn bij hun werk als zij de drie eerdergenoemde aspecten grondig ervaren.

Evenzeer zullen organisaties met deze werkenden die hun arbeid als betekenisvol ervaren veel effectievere en betere resultaten boeken.

Dus er is hier sprake van een win/win situatie voor zowel werkenden als de organisatie waar zij deel van uitmaken, met alle positieve resultaten die daaruit voort zullen vloeien. Dit proces zal uiteraard positieve “ripple” effecten tonen in zowel het bedrijf, de bedrijfsvoering, bedrijfssector, de economie alsmede de sociale welgesteldheid.

Met het begin van deze exercitie zullen partijen dus de afgesproken intenties nakomen, maar ook de juiste aanzet geven voor een proces van verdere ontwikkeling van betekenisvol werk op ons eiland.

Dat leidt ons toch wel tot de volgende interessante vraag! De onderliggende theorieën van betekenisvol werk zijn bij het CAOP ontwikkeld op wetenschappelijk verantwoorde wijze! Zijn zij echter cultuurgevoelig? Gelden zij ook voor de processen tussen werkenden en bedrijven op onze eilanden?

Het CAOP doet al jarenlang consultancy werk op een aantal eilanden van Caribisch Nederland en hebben mede daardoor hun eigen hypotheses hieromtrent kunnen testen! Wat zijn hun bevindingen, visies en verwachtingen? Wat vindt U zelf?

De discussie van vanmiddag over medezeggenschap in organisaties is interactief en houdt mede daarom de belofte in van een wederzijdse verrijking en bevruchting van bestaande visies en concepten.

Wij willen uiteraard benadrukken dat het de bedoeling van het CGOA is dat deze interactieve discussie de eerste is in een geplande reeks. Betekenisvol werken zal vermoedelijk ook inhouden een verantwoorde medezeggenschap dat kan leiden tot o.a.:

1. Meer, beter en tijdig inzicht in organisatieprocessen, -structuren en uitdagingen;
2. Meer profijt van nuttige ideeën op de werkvloer;
3. Meer betrokkenheid van het personeel bij het besluitvormingsproces op directieniveau;
4. En daardoor breder draagvlak voor het beleid van de organisatie;
5. Tot slot: Meer rust en stabiliteit in de organisatie.

Maar laat mij niet vooruitlopen op de discussie.

Wij luisteren en leren graag van het CAOP en van U.

Hartelijk dank en ik geef graag het woord aan onze gasten.